

(26) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਮ ਐਲ ਸਿੰਘਲ ਜੇ

ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1999 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 2047

25 ਜੁਲਾਈ, 2000

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908—ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ—ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਬਜ਼ਾ—ਕੀ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਹੋਲਡ, ਹਾਂ— ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਭਾਗ 'ਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਵੰਡ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 11)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਸ.ਐਲ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ .

ਏ.ਕੇ.ਕਲਸੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਲ.ਸਿੰਘਲ, ਜੇ

(1) ਹਰਬ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰਮਾ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਵਤ ਖਤੌਨੀ ਨੰਬਰ 247/293 ਖਸਰਾ ਨੰ: 250 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ

ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਬੁਜ਼ੁਰਗ, ਤਹਿਸੀਲ ਜਗਰਾਓ ਸਾਲ 1990-91 ਦੀ ਜਮਾਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 250 14 ਮਰਲੇ *ਇਬੀਡ ਹੈ/ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ।*

ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ।

(2) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਪਾਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਸਮੇਤ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੌਖਿਕ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 14 ਆਰ/26 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸੂਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰਾ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਿਰਵਿਘਨ, ਵਿਰੋਧੀ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਹੁਣ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(3) ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

1. ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ
2. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
3. ਕੀ ਸੂਟ ਵਰਤਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
4. ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਗਲਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
5. ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
6. ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ *ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?* ਓ.ਪੀ.ਡੀ
7. ਰਾਹਤ.

(4) ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਗਰਾਓ , ਦੁਆਰਾ 19 ਫਰਵਰੀ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਖੇਤ ਖਤੌਣੀ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ,

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲ 1991-92 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 250 ਵਿੱਚ 1/6 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਜਗਰਾਓ ਦੇ 19 ਫਰਵਰੀ*1997 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ 4 ਮਈ, 1999 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀ ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ* ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(6) ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਿਤੀ 4 ਮਈ, 1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(7) ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।" ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਖਸਰਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ |

ਨੰਬਰ 250, ਜੋ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

(9) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚਾਓ-ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਹੀ ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੰਡ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। *ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸੇਠੀ ਬਨਾਮ ਮੇਸਰਜ਼ ਚੂਨੀਲਾਲ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ (1)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਹਰਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਫਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜੇਕਰ ਭਾਗ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਸਲੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਇੰਚ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। *ਸਤ ਰਾਮ ਨਗੀਨਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਰਾਮ ਨਗੀਨਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਉਪਾਅ ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵੰਡ ਲਈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸੰਯੁਕਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੂਰੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, *ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਆਰ. ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)*, ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਾਈਟ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀ।

- (1) 1996 (1) RRR143
- (2) ਏਆਈਆਰ 1961 ਪੰਜਾਬ 528
- (3) 1985 PLJ 193

ਭਾਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਖ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਅਤੇ ਪਿਸ਼ੌਰਾ ਸਿਸਿਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਲਾਜ਼ੋ ਬਾਈ ਆਇ (5)। ਭਰਤੂ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, 1981 PLJ 204 ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਸਤ ਰਾਮ ਨਰੀਨਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਗਰ ਸੇਠੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਤਿੰਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਚਿਆ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

(10) 1997 ਦੇ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਵ. ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 4549 5 ਵਿੱਚ ਸੀਆਈ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਵੀ ਟਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ "ਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਡੋ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇਸਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਬੇਦਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(4) ਏਆਈਆਰ 1940 ਲਾਹੌਰ 473

(5) 1974 CLJ 626

ਆਮ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਨਾਸ਼, ਬਰਬਾਦੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੀਵਾਲੀਆ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਸਿਰਫ਼ ਵ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕੋਇਨਮੋਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ (ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ) ਇੱਕ ਬੇਦਖਲ ਹੈ।" ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ, ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ। ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਵਿੱਚ, ਆਮ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇ।

(11) ਇਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਟਵਾਰੇ 'ਤੇ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ। *ਸੰਤ ਰਾਮ ਨਗੀਨਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੁਖੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਾਫੀ ਸੱਟ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਸਕਲੂਸੀਵਿਟੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

(12) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ 14 ਮਰਲੇ ਨੂੰ ਮਾਪਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(13) ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਆਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(14) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਟੀ.ਐਚ.ਬੀ. ਚਲਾਪਤੀ ਜੇ.

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , -ਜਵਾਬਦਾਰ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲਾ ਨੰਬਰ 21873/1999 ਦਾ ਐਮ

29 ਜੁਲਾਈ, 1999

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - ਐੱਸ. 50 ਅਤੇ 57—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Articles 21 ਅਤੇ 22—ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ — ਕਲਾਮ 22 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਕੋਡ ਦਾ ਐੱਸ. 57 ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ - ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਯੂਟੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਾਂ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੋਚਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ। ਆਰਟੀਕਲ 22 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪੀਫਰਸਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਰੇਸ਼ੀਜਰਲ ਕਨੂੰਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ